

Основно училище „Васил Евстатиев Априлов“,
с. Хърлец, общ. Козлодуй, обл. Враца
село Хърлец, ул.”Антим I” № 2
email: v.aprilov@abv.bg
тел:09163/22-64
УЧИЛИЩЕ С ЕНЕРГИЯ!

Етичен кодекс на училищната общност
за учебната 2022/2023 година

Въведение

Етичният кодекс на ОУ „Васил Априлов“, с. Хърлец е създаден в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО. Представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в образователно-възпитателния процес и има за цел:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика;
2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището като институция;
3. Да подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;
4. Всеки учител да осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и да допринесе за формирането на облика на училището;
5. Да регламентира етичните норми на поведение в колектива и така да създаде оптимални условия за работа в училището;

Нормативна основа

Конвенцията на ООН за правата на детето;
Европейската харта за правата на човека;
Конституция на РБ;
Закон за защита правата на детето;
Закон за защита правата на човека;
Закон за предучилищното и училищното образование;
Стандарт за приобщаващо образование;

РАЗДЕЛ I: ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Етичният кодекс е създаден на основание Чл. 157 (1) от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование. Определя правилата за поведение на работниците и служителите в ОУ „Васил Априлов“, с. Хърлец и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.
Чл. 2 (1) Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдейства за провеждането на държавна политика в сферата на образованието.
(3) Служителите, в зависимост от функциите, които изпълняват осъществяват действие, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в ОУ „Васил Априлов".
(4) Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на училището, не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен живот.
(5) При изпълнение на служебните си задължения, служителите се отнасят възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.
Чл. 3 Спазването на Етичния кодекс е задължително за всички членове на училището и се следи от Комисия по етика, която разглежда всички случаи на неговото нарушаване и налага предвидените в него санкции.

РАЗДЕЛ II: ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 3 (1) Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основни ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита правата на детето и защита правата на човека.
Чл. 4 (1) Всички работници и служители в ОУ „Васил Априлов" са длъжни:

1. Да съдействат за провеждането на държавната политика, основаваща се на принципите на правовата държава.
2. Да извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно и да се стремят към непрекъснато подобряване на работата си в интерес на децата.

(2) Педагогическите специалисти са длъжни:

1. Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
2. Да разбират и уважават индивидуалността на всеки ученик.
3. Да се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик.
4. Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците.
5. Да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
6. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.
7. Да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
8. Да познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално.
9. Работещият с деца професионалист целенасочено се стреми към изграждане, утвърждаване и повишаване на доверието и уважението към професията.
10. Професионалистът, работещ с деца се стреми да изпълнява работата си качествено и в срок, но не заблуждава децата и техните семейства за ефективността и ефикасността на своята дейност.
11. Той е коректен в отношенията си с децата и е лоялен спрямо родителите им, но без да пренебрегва отговорността си към обществото.

Чл. 5 На всички ученици е гарантирано правото:

1. Да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна, сигурна среда.
2. Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес.
3. Да избират учебните предмети, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове.

4. Да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си.
5. Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие от всички педагогически специалисти.
6. Да бъдат равнопоставени независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус.
7. Да получават закрила за нормалното си физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
8. Да участват в проекти и програми, предложени от училището.
9. Да дават мнения и предложения за училищните дейности.

Чл.6 ОУ „Васил Априлов“ осигурява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съвместно с държавните и местни органи.

Чл.7 Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл.8 Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа на личностно развитие.

Чл.9 Функциите на Педагогическия съвет при приемането на нормативни актове за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност.

1. Приемат се мерките за превенция за възникване на конфликти и превантивни дейности за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност.
2. Изграждане на стратегия за развитие на училището за следващите 4 години.
3. Правилник за дейността на училището.
4. Изграждане на постоянно действащи комисии.
5. Педагогическият съвет приема годишен план за дейността на училището, който включва конкретните дейности за постигане на стратегическите цели, програма за превенция на ранното напускане на училище, програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.
6. Педагогическият съвет предлага на директора разкриване на занимания по интереси; прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в закона случаи; периодично проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки с цел подобряване на образователните резултати.

Чл.10 (1) На основание чл. 265 от ЗПУО се създава Обществен съвет, който е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.

(2) Общественият съвет в училището одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението й, предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията и външното оценяване, участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

Чл.11 (1) Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с работещите в училището:

1. Да получават информация за успеха и развитието на децата си, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. Да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат правата и интересите на ученика;
4. Да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;
5. Да изразяват мнение и да правят предложения за развитието на училището и на центъра за подкрепа на личностно развитие;

Чл.12 (1) Родителите имат следните задължения, свързани с етичните правила в училището:

1. Да осигуряват редовно присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаи на отсъствие на ученика;
2. Редовно да осведомяват своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
3. Да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
4. Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
5. Да участват в родителските срещи;
6. Да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;

РАЗДЕЛ III: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл.13 Изграждане и поддържане отношенията на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.
Чл.14 Обменяне на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието на ОУ „Васил Априлов“ и правата на детето.
Чл.15 Утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет чрез лично поведение и чувство за отговорност.
Чл.16 Недопускане на действия, които биха уронили престижа на професията и нетърпимост към подобни действия.
Чл.17 Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на ръководителя.

РАЗДЕЛ IV: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.18 Личната отговорност на ученика означава:
1. Да се учи колкото може по-добре;
2. По време на учебните часове мястото на ученика е в клас;
3. Да не решава конфликтите в училище с агресия;
4. Да спазва правилника за поведение в училище;
5. Да иска съвети от учители, родители, когато се налага;
6. Да уважава различните мнения;
7. Да оказва помощ на нуждаещите се;
8. Да изисква информация по всички интересуващи го въпроси;

Чл.19 Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.
Чл.20 Основните правила за приятелски отношения между учениците са:
1. Да не употребяват нецензурирани изрази;
2. Да не сплетничат един за друг;
3. Да не си подсказват;

РАЗДЕЛ V: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл.21 Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитета на училището.
Чл.22 Основни задължения на родителя /настойника/ са:
1. Да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
2. Да следи и насърчава неговите успехи;
3. Да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
4. Да съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
5. Да се съобразява с индивидуалните потребности и желания на детето;

Чл.23 Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл.24 Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.
Чл.25 Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита детето и спазва основните му права.
Чл.26 Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.
Чл.27 Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.
Чл.28 Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

РАЗДЕЛ VI: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.29 Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.
Чл.30 Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинираното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.
Чл.31 Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.
Чл.32 Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването му.
Чл.33 Да работим в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и противопоставяне на тези, които го нарушават.

РАЗДЕЛ VI: ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.34 (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителите следват поведение, което не уронва престижа на ОУ „Васил Априлов“.
(2) Служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.
(3) Служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.
(4) Служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и институцията.
Чл.35 Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на ОУ „Васил Априлов“.
Чл.36 Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работа.
Чл.37 (1) Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.
(2) Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.
(3) Служителят не може да приема подаръци, облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.
Чл.38 Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

РАЗДЕЛ VII: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.39 (1) Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи
(2) Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права.
Чл.40 Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на ОУ" Васил Априлов".
Чл.41 Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.
Чл.42 Служителят в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.
Чл.43 Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.
Чл.44 При изпълнение на служебните си задължения опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели и е длъжен своевременно да информира за загубата или повреждането на повереното му имущество.
Чл.45 Длъжен е да спазва установеното му работно време за изпълнение на възложените му задължения, заложени в длъжностната му характеристика или чрез административни актове.

РАЗДЕЛ VIII: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.46 Конфликт на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(1) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебни си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ IX: КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.47 (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към ОУ „Васил Априлов" – с. Хърлец се създава Комисия по етика.
(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет.
(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.
Чл.48 (1) Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.
(2) Комисията по етика приема Правила за дейността си.
Чл.49 Всеки заинтересован член може да внесе жалба в Комисията по етика.
Чл.50 Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.
Чл.51 (1). Комисията по етика в ОУ „Васил Априлов" е постоянно действаща.
(2) На първото си заседание комисията избира своя председател.

РАЗДЕЛ X: ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

Чл. 52 (1) Да защитава правото на учителите, служителите и работниците на ОУ „Васил Априлов“ да бъдат всестранно и точно информирани;
(2) Да допринася за установяването на професионални стандарти;
(3) Да допринася за издигането авторитета на ОУ „Васил Априлов“;
(4) Да създаде система на саморегулиране на преподавателите чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото;
(5) Да укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и другите членове;
(6) Да подпомага българския учител за прилагане на етичните правила и норми

РАЗДЕЛ XI: САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Чл.53 Санкциите по този кодекс се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителя към спазване на етичните норми и да се въздейства възпитателно върху останалите членове.
Чл.54 (1) Санкциите са:

1. Писмено уведомяване на служителя или работника и даване на публичност на случая;
2. Предложение до работодателя за дисциплинарно наказание;
3. Информиране на Обществения съвет;

(2) Непроизнасянето в срок от две седмици от получаване на сигнала се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.

РАЗДЕЛ XII: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.55 Настоящият Етичен кодекс е разработен въз основа на Закона за предучилищното и училищното образование и влиза в сила от датата на одобряването/утвърждаването му.
Чл.56 При първоначалното постъпване на работа всеки един учител,служител или работник е длъжен да се запознае с разпоредбите на настоящия кодекс.
Чл.57 При неспазване на нормите на поведение, съдържащи се в етничния кодекс,всеки учител,служител или работник носи дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.